

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2010, Volume: 5, Number: 1, Article Number: 1C0133

EDUCATION SCIENCES

Received: June 2009

Accepted: January 2010

Series : 1C

ISSN : 1308-7274

© 2010 www.newwsa.com

Kadir Ulusoy

Adiyaman University

ulusoykadir@gmail.com

Adiyaman-Turkey

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ATATÜRKÇÜLÜK KONULARININ ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ ÖZ YETERLİK İNANÇLARI

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi konularının işlenişi ile ilgili öz yeterlik algılarını incelemektir. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarını öğrenmek için 24 maddeden oluşan 5'li Likert tipi ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmış, ölçekte yer alan maddelerin Cronbach Alfa güvenirlik kat sayısı ".88" bulunmuştur. Verilerin analizi SPSS 11.0 paket programı ile yapılmıştır. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik düzeylerinin olumlu yönde olduğu, birinci sınıf öğrencilerinin diğer sınıflara göre bazı konularda biraz kaygı içinde oldukları görülmüştür. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının öz yeterliklerinin kazandırılması ve güçlendirilmesi için onlara rehberlik yapacak iyi bir modele ihtiyaçları olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Atatürkçülük Konuları, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları, Öz Yeterlik Algıları, Öz Yeterlik İnançları

SELF EFFICACY BELIEFS OF CANDIDATES OF SOCIAL STUDIES TEACHERS ABOUT TEACHING OF KEMALISM SUBJECTS

ABSTRACT

Aim of this workout is to analyze self efficacy sense of social science teacher candidates about the practising of the subjects of Atatürk Principles and Reform History. It has been investigated that whether there is meaningful difference on self efficacy beliefs about the teaching Kemalism subjects according to class level of social science teacher candidates and sexual difference. To learn the self efficacy beliefs about the Kemalism subjects teaching of social science teacher candidates, it has been carried out validity and solidity practice of 5-Likert type scale that consists of 24 items, these items Cronbach Alpha solidity quotient has been counted as ".88". Datum analysis has been carried out with SPSS 11.0 packet programme. It has been deduced from the result of survey that social science teacher candidates self efficacy levels about teaching of Kemalism subjects are in positive direction and first class "students" are more worried than other classes about same subjects. It can be said that social science teacher candidates need a good model that will be the guidance for their having self efficacy and to solidify it.

Keywords: Kemalism Subjects, Social Science Teacher Candidates, Self-Efficacy Sense, Self-Efficacy Beliefs

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Eğitim ve öğretim her zaman bireylerin kişisel performanslarını ve yeterliklerini önemsemiştir. Geliştirilen, değiştirilen yaklaşımlar ve uygulamalar bireylerin yeterlikleri ile doğrudan orantılıdır. Bu nedenle bireylerin kendilerini algılamalarını açıklayan "öz yeterlik" eğitimde öne çıkan bir kavramdır. Öz yeterlik kavramı ilk olarak 1977 yılında Bandura tarafından "*Bilişsel Davranışsal Değişim*" içerisinde kullanmıştır ve bu konuda birçok çalışma yayınlamıştır [1, 2, 3 ve 4]. "Self-Efficacy" kavramı Türkçeye; [5, 6, 7, 8, 9 ve 10] "öz yeterlik inancı" olarak çevrilmiştir.

Öz yeterlik kavramı eğitim alanında öğretmen ve öğrenci davranışlarını etkileyen önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü insan, bir konuda öz yeterliliğinin olduğuna inanırsa veya inanmazsa, bu durum insanın o konu ile ilgili başarılı veya başarısız olma durumunu mutlaka etkileyecektir. Öz yeterlik kavramı, insan davranışlarını etkileyen en önemli unsulardandır. İnsanların istedikleri bir hedefe ulaşma düşünce ve istekleri onların öz yeterlik inancını arttırır ve birey ilgilendiği konu hakkında daha fazla kazanım elde eder [11]. Öz yeterlik bireyin olası durumlar ile başa çıkabilmek için gerekli olan eylemleri ne kadar iyi yapabildiklerine ilişkin inançlarıdır [12]. Öz yeterlik kavramı, sosyal bilişsel teori içerisinde önemli bir yapı olarak ele alınmıştır. Öz yeterlik bireylerin amaçlarını planlama ve gerçekleştirmede önemli bir rol alan süreçtir [10]. Öz yeterlik; insanların nasıl düşündüklerini, nasıl motive olduklarını, kendilerini nasıl hissettiklerini ve nasıl davrandıklarını belirlemede çok etkilidir [2]. Öz yeterlik inancı, daha çok duyuşsal alandaki yoğunluk üzerinde etkilidir. Kişinin içinde bulunduğu sosyal şartlara ve sosyal değişkenlere göre başarıyı etkiler [3]. Bireysel yeterliklerin sosyal ve kültürel ortam içerisinde insan hayatını etkilediğini ve şekillendirdiğini de belirtir [4].

Öz yeterlik, kişinin bir davranıştaki performansında "*başarılı olduğu*" inancı olarak da tanımlanır, öz yeterliliğin motivasyon ve tecrübe ile doğrudan ilişkili olduğu belirtilir [13]. Öz-yeterlik algısının öğrencilerin davranışlarının istenilen düzeyde olmasında etkili olduğunu, öğrencilerin inançları, motivasyonları ve öğrenmelerinde önemli rol oynadığı da bilinmektedir. Öğrencilerin motivasyonlarının olumlu ve olumsuz olmasında öz yeterlik algısı etkindir [14]. Öz yeterlik ne kadar yüksekse gösterilen çaba, gayret ve bireyin azmi de o kadar fazla olur. Çünkü yüksek öz yeterliliğe sahip insanlar, zor durumlar karşısında çözüm üretebilmekte ve daha etkin yaklaşımlar sergileyebilmektedir. Bunun neticesinde daha başarılı olabilmektedirler. Düşük öz yeterliliğe sahip insanlar ise karşılaştıkları sorunları gözlerinde büyütür, sorunların gerçekte olduğundan daha zor ve çekilmez olduğuna inanabilmektedirler. Bu durum onların, olaylar karşısında zayıf düşmelerine ve sorunlar yaşamalarına neden olmaktadır. Bu nedenle öz yeterlik inançları insanların başarı düzeylerinde oldukça etkili ve güçlü bir belirleyici unsur olmaktadır [15].

Bazı görüşler öz yeterliliğin, öğrenci performansını etkilediğini, öğrencilerin öğrenme yöntemleri ile iletişimine etki ettiğini ve öğrencilerin akademik başarılarına aracılık etme noktasında kullanılması gerektiğini savunur [16]. Öz yeterlik algıları eğitimde çok önemli bir yere sahiptir. Çünkü eğitimde kazanımlar elde etmek için yapılan eylemler, sergilenen performanslar ve yapılan uygulamalar bireyin öz yeterliliği, yetenekleri ve kişisel yargıları ile doğrudan ilgilidir [17]. Öz yeterliliğin olmadığı durumlarda birey; yerine getirmesi gereken görevlere karşı isteksiz olabilir ve bu görevlere başlamakta çekinebilir veya görevi sürdüremeyeceği gibi duygu ve düşüncelere kapılabilir [18].

Eğitim öğretim sürecinde öğrencilerin performansları oldukça önemlidir. Öğrenci performansını, akademik başarısını, hatta kullanılan yöntem ve tekniklere cevap vermesini sağlamada öz yeterlik durumu son derece önemlidir. Yeterlik duygusu öğretmenlik mesleği ile de doğrudan ilintilidir. Yeterlik duygusunun güçlü olduğu öğretmenlerin performanslarının daha yüksek olduğu, yeni fikirlere açık olduğu ve yeni yöntemlere karşı daha istekli ve gayretli oldukları belirtilmektedir [19]. Başarı, insanların öz yeterlik inançlarını güçlendirirken, başarısızlık ise yeterlik duygusuna engel olabilir. Özellikle yeterlik gelişmeden başarısızlık meydana gelirse, insanların yeterlik inancını yok edebilir [2].

Öz yeterlik inancı, öğretmenlerin karar verme süreçlerinde akademik motivasyonlarına, öğrenmelerine ve başarılarına etki etmektedir. Öğretmenlerin görev ve sorumluluklarını yerine getirme sürecinde sahip oldukları başarıma inancı, onların istenilen hedefe daha çabuk ulaşmalarını sağlar. Bu sebeple öz yeterlik algıları öğrenme sürecinde çok hayati bir rol üstlenmiştir [10].

Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının bir alana özgü öz-yeterlik inancına ait ölçümlerinin, onların davranışlarının daha doğru olarak kestirilmesine olanak tanıdığını belirtmiştir [20]. Eğitim sürecinde öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının belirli bir alana özgü, öz yeterlik inançlarına ait ölçümler, onların davranışlarının daha doğru olarak anlaşılmasına imkân tanır ve öğretmenlerin öğretim konusundaki öz-yeterlikleri ile ilgili çalışmalardan elde edilecek veriler derslerde akademik başarıyı arttırır [5]. Eğitim-öğretim sürecinde öz-yeterliliğin; sınıf organizasyonu, eğitim stratejileri, soru sorma teknikleri, yenilik ve risk alma dereceleri, öğrencinin görevi zamanında yerine getirmesindeki idare ve kontrol taktikleri ile de doğrudan ilişkilidir [7]. Öz-yeterliliği yüksek ve düşük olan öğretmenler arasında sınıf düzeni, yeni yöntemler kullanma, öğretim ve öğrenme zorluğu çeken öğrencilere dönütler gibi konularda davranış farklılıklarının olduğu ve bunun da öğrenci motivasyonu ve başarısını etkilediği bilinmektedir. Aktif öğretimle öğrenmenin etkilenebileceğine inanan ve öğretme yeteneklerine güvenen öğretmenlerin, uzun süre sebat edeceği ve farklı dönütler vereceği ve daha başarılı olacağı belirtilmektedir [21]. Öğretmenlerin öz-yeterliliği konusunda yapılan çalışmalar, genel olarak öz-yeterlik inançlarını araştırmaya odaklanmış olmasına rağmen, öz-yeterlik inancı özel öğretim durumuna dayandığından, son yıllarda özel alanlardaki öz-yeterlik inançlarını araştırmak önem kazanmıştır [22].

2. ÇALIŞMANIN AMACI (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin, "Atatürkçülük" konularının işlenişi ile ilgili öz yeterlikleri öğrenilmek istenmiştir. Çalışma bu amaca yönelik olup, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançları nasıldır? Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarında cinsiyetleri bakımından (kız ve erkek) anlamlı düzeyde bir farklılaşma bulunmakta mıdır? Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarında sınıf düzeylerine göre (1. ve 4. sınıf) anlamlı düzeyde farklılaşma var mıdır?

3. YÖNTEM (METHOD)

Yapılan çalışmada tarama modeli uygulanmıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri ve cinsiyet değişkenlerine göre Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarında anlamlı bir farklılaşmanın bulunup bulunmadığı

araştırılmıştır. Araştırma evrenini sosyal bilgiler öğretmen adayları oluştururken, araştırmancının örneklemini ise Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencileri oluşturmuştur. Çalışmaya 1. sınıftan 18, 2. sınıftan 16, 3. sınıftan 18 ve 4. sınıftan 30 olmak üzere toplam 82 öğrenci katılmıştır. Öğrenciler cinsiyetleri bakımından, 35'ü bayan, 47'si ise erkek olarak dağılım göstermektedir.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarını öğrenmek için[5, 12, 20, 23 ve 24]'in çalışmalarında uyguladıkları önermelerden faydalanarak ve eğitim bilimleri alanında uzman olan 3 akademisyen ve Atatürkçülük konularında uzman 4 akademisyenin görüşleri alınarak Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili bir öz yeterlik ölçeği hazırlanmıştır. 24 maddeden oluşan 5'li Likert tipi ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış, ölçekte yer alan maddelerin Cronbach Alfa güvenilirlik kat sayısı ".88" bulunmuştur. Anketteki sorulara verilen cevaplar 5 ölçekle yorumlanmıştır. Ölçeğin seçenekler ve sınırları şöyledir: Kesinlikle katılmıyorum (1.00-1.80), Katılmıyorum (1.81-2.60), Kısmen (2.61-3.40), Katılıyorum (3.41-4.20), Kesinlikle katılıyorum (4.21-5.00).

Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarını saptamaya yönelik ölçekle elde edilen verilerin analizinde standart sapma, aritmetik ortalama, frekans ve yüzdeler, T-Testi analizi ve Tek yönlü varyans analizi "ANOVA" kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan anket verileri SPSS 11.0 (Statistical Social Science for Package Program) istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

4. BULGULAR (FINDINGS)

Tablo 1. Madde analizi sonuçları
(Table 1. Matter analysis results)

Maddeler	N	(5) Kesinlikle Katılmıyorum		(4) Katılmıyorum		(3) Bazen		(2) Katılmıyorum		(1) Kesinlikle Katılmıyorum		Ss	\bar{X}
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi konularını tam olarak öğrenebileceğimi düşünmüyordum.	82	12	14.6	29	35.4	11	13.4	15	18.3	15	18.3	1.366	3.09
2. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersini geçebilmek diğer derslere oranla daha fazla çalışıyordum.	82	6	7.3	14	17.1	18	22	19	23.2	25	30.5	1.288	2.47
3. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersini geçince bu dersten korkmam gerektiğini anladım.	82	44	53.7	28	34.1	7	8.5	1	1.2	2	2.4	.880	4.35
4. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersinden kalırsam derse olan ilgim azalır.	82	9	11	12	14.6	9	11	25	30.5	27	32.9	1.368	2.40

5.Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine çok ilgi göstersem bile bu dersi başaramayacağıma inanıyorum.	82	13	15.9	8	9.8	7	8.5	12	14.6	42	51.2	1.544	2.24
6.Atatürkçü düşünce sistemi daha iyi kavratılırsa Atatürkçülük konularının kavranabileceğine inanıyorum.	82	59	72	12	14.6	9	11	1	1.2	1	1.2	.833	4.54
7.Atatürkçülüğün felsefesini bilmeden, bu dersin öğretilmeyeceğine inanıyorum.	82	56	68.3	10	12.2	5	6.1	6	7.3	5	6.1	1.232	4.29
8.Ön yargılardan uzak bir işleyiş olmazsa öğretmenlerin bu dersi başarı ile anlatamayacağına inanıyorum.	82	51	62.2	13	15.9	9	11	6	7.3	3	3.7	1.141	4.25
9.Atatürk İlkeleri ile İnkılâplarını ilişkilendirilerek anlatırsam, faydalı olacağıma inanıyorum.	82	54	65.9	17	20.7	7	8.5	0	0	4	4.9	1.006	4.42
10.Atatürkçülükle ilgili konuları işlerken ders kitabının dışında başka kaynaklar kullandığım zaman öğrencilerime daha faydalı olarak anlatacağıma inanıyorum.	82	56	68.3	10	12.2	14	17.1	1	1.2	1	1.2	.904	4.45
11.Atatürkçülük ile ilgili konuların belge ve bilgi kaynaklı tartışılması durumunda daha objektif işleneceğine inanıyorum.	82	66	80.5	10	12.2	6	7.3	0	0	0	0	.588	4.73
12.Atatürkçülük konularında kanıt kullanmanın çok faydalı olduğuna inanıyorum.	82	54	65.9	16	19.5	9	11	1	1.2	2	2.4	.918	4.45
13.Atatürkçülük konularını işleyen öğretmenin, sınıfta farklı veya zıt düşüncelerin olabileceğini düşünerek, olayları anlatmasının daha faydalı olacağını düşünüyorum.	82	59	72	12	14.6	5	6.1	3	3.7	3	3.7	1.021	4.47
14.Coğrafya konularına, tarih konularına göre daha fazla ilgi duyan sosyal bilgiler öğretmenlerinin, ilköğretim 8.sınıfta okutulan TC. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde istenilen performansı gösteremeyeceğine inanıyorum.	82	36	43.9	22	26.8	10	12.2	8	9.8	6	7.3	1.272	3.90

15.İlköğretimde Atatürkçülük konularını tarih öğretmenlerinin işlemlerinin daha faydalı olacağını düşünüyorum.	82	44	53.7	6	7.3	11	13.4	11	13.4	10	12.2	1.509	3.76
16.Öğretmenlerin tutumlarının öğrencilerin, Atatürkçülük konularına bakış açısını etkilediğini düşünüyorum.	82	71	86.6	5	6.1	6	7.3	0	0	0	0	.560	4.79
17.Atatürkçülüğün öğretiminde farklı yöntem ve teknikleri kullanabileceğime inanıyorum.	82	24	29.3	29	35.4	12	14.6	7	8.5	10	12.2	1.321	3.60
18.Atatürkçülük konusunda karşılaşacağım sorunları kolaylıkla çözebileceğime inanıyorum.	82	23	28	29	35.4	17	20.7	13	15.9	0	0	1.037	3.75
19.Öğretmenliğe başladığımda başka bir öğretmenin girme ihtimali varsa İnkılâp Tarihi dersine girmemeyi düşünüyorum.	82	8	9.8	4	4.9	17	20.7	23	28	30	36.6	1.269	2.23
20.Arkadaşlarımla Atatürkçülük ile ilgili sorularını ideal ölçütlerde cevaplayabiliyorum.	82	15	18.3	42	51.2	25	30.5	0	0	0	0	.691	3.87
21.Atatürkçülük konularının öğretiminde gerekli becerilere sahip olup olmadığımı merak ediyorum.	82	59	72	17	20.7	6	7.3	0	0	0	0	.616	4.64
22.Öğretmenliğe başladığımda Atatürkçülük ile ilgili konuları işlerken sıkıntı yaşadığımda neler yapabileceğimi bilmiyorum.	82	9	11	7	8.5	19	23.2	23	28	24	29.3	1.296	2.43
23.Atatürkçülük ile ilgili konularda "Tarih Öğretmenleri" ile tartışma ortamına girmekten çekinirim.	82	3	3.7	4	4.9	20	24.4	28	34.1	27	32.9	1.046	2.12
24.Atatürkçülük ile ilgili konularda kolaylıkla yorum yapabiliyorum.	82	42	51.2	21	25.6	16	19.5	1	1.2	2	2.4	.968	4.21
Genel Standart Sapma ve Aritmetik Ortalama	82											1.069	3.72

Yukarıdaki tabloya göre, "Sosyal Bilgiler" öğretmen adaylarının, Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarının aritmetik ortalaması (3.72)'dir. Buna göre "Sosyal Bilgiler" öğretmen adaylarının, Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarının yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo incelendiğinde Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının en yüksek ortalamalı katılımın; "Öğretmenlerin tutumlarının öğrencilerin, Atatürkçülük konularına bakış açısını etkilediğini düşünüyorum" (4.79=Kesinlikle Katılıyorum) olduğu görülmektedir. Bunu, "Atatürkçülük ile ilgili konuların, belge ve bilgi kaynaklı

tartışılması durumunda daha objektif işleneceğine inanıyorum" (4.73= Kesinlikle Katılıyorum) maddesi takip etmiştir. Daha sonra sırası ile "Atatürkçülük konularının öğretiminde gerekli becerilere sahip olup olmadığımı merak ediyorum." (4.64= Kesinlikle Katılıyorum), "Atatürkçü düşünce sistemi daha iyi kavratılırsa Atatürkçülük konularının kavranabileceğine inanıyorum" (4.54= Kesinlikle Katılıyorum), "Atatürkçülük konularını işleyen öğretmenin, sınıfta farklı veya zıt düşüncelerin olabileceğini düşünerek, olayları anlatmasının daha faydalı olacağını düşünüyorum" (4.47= Kesinlikle Katılıyorum), "Atatürkçülükle ilgili konuları işlerken ders kitabının dışında başka kaynaklar kullandığım zaman öğrencilerime daha faydalı olarak anlatacağıma inanıyorum" (4.45= Kesinlikle Katılıyorum), "Atatürkçülük konularında kanıt kullanmanın çok faydalı olduğuna inanıyorum." (4.45= Kesinlikle Katılıyorum), "Atatürk İlkeleri ile İnkılaplarını ilişkilendirilerek anlatırsam, faydalı olacağıma inanıyorum" (4.42= Kesinlikle Katılıyorum), "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersini geçince bu dersten korkmamam gerektiğini anladım" (4.35= Kesinlikle Katılıyorum), "Atatürkçülüğün felsefesini bilmeden, bu dersin öğretilmeyeceğine inanıyorum" (4.29= Kesinlikle Katılıyorum), "Ön yargılardan uzak bir işleyiş olmazsa öğretmenlerin bu dersi başarı ile anlatamayacağına inanıyorum" (4.25= Kesinlikle Katılıyorum), "Atatürkçülükle ilgili konularda kolaylıkla yorum yapabiliyorum" (4.21= Kesinlikle Katılıyorum), "Coğrafya konularına, tarih konularına göre daha fazla ilgi duyan sosyal bilgiler öğretmenlerinin, ilköğretim 8.sınıfta okutulan TC. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde istenilen performansı gösteremeyeceğine inanıyorum" (3.90= Katılıyorum), "Arkadaşlarımla Atatürkçülükle ilgili sorularını ideal ölçütlerde cevaplayabiliyorum" (3.87= Katılıyorum), "İlköğretimde Atatürkçülük konularını tarih öğretmenlerinin işleminin daha faydalı olacağını düşünüyorum" (3.76=Katılıyorum), "Atatürkçülük konusunda karşılaşacağım sorunları kolaylıkla çözebileceğime inanıyorum" (3.75=Katılıyorum), "Atatürkçülüğün öğretiminde farklı yöntem ve teknikleri kullanabileceğime inanıyorum" (3.60=Katılıyorum), "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi konularını tam olarak öğrenebileceğimi düşünmüyordum" (3.09=Kısmen), "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersini geçebilmek diğer derslere oranla daha fazla çalışıyordum" (2.47=Katılmıyorum), "Öğretmenliğe başladığımda Atatürkçülük ile ilgili konuları işlerken sıkıntı yaşadığımda neler yapabileceğimi bilmiyorum" (2.43= Katılmıyorum), "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersinden kalırsam derse olan ilgim azalır" (2.40= Katılmıyorum), "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersine çok ilgi göstersem bile bu dersi başaramayacağıma inanıyorum" (2.24= Katılmıyorum), "Öğretmenliğe başladığımda başka bir öğretmenin girme ihtimali varsa İnkılap Tarihi dersine girmemeyi düşünüyorum" (2.23= Katılmıyorum), maddelerinin izlediği görülmektedir. En düşük ağırlıklı ortalamaya sahip maddenin "Atatürkçülükle ilgili konularda "Tarih Öğretmenleri" ile tartışma ortamına girmekten çekinirim" (2.12 Katılmıyorum) olduğu görülmektedir.

Bu durumda "Sosyal Bilgiler" öğretmen adaylarının, Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarının olduğu ve öz yeterlik inançlarının Atatürkçülük konularının öğretiminde faydalı olabileceği söylenebilir.

Tablo 2. Cinsiyete göre t-testi sonuçları
(Table 2. T-test results by gender)

Sorular	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	df	t	p
1.Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi konularını tam olarak öğrenebileceğimi düşünmüyordum.	Kız	35	3.08	1.358	80	-.067	.946
	Erkek	47	3.10	1.386			
2.Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersini geçebilmek diğer derslere oranla daha fazla çalışıyordum.	Kız	35	2.68	1.345	80	1.279	.204
	Erkek	47	2.31	1.235			
3.Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersini geçince bu dersten korkmamam gerektiğini anladım.	Kız	35	4.45	.657	80	.918	.361
	Erkek	47	4.27	1.015			
4.Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinden kalırsam derse olan ilgim azalır.	Kız	35	2.40	1.438	80	-.014	.989
	Erkek	47	2.40	1.329			
5.Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine çok ilgi göstersem bile bu dersi başaramayacağıma inanıyorum.	Kız	35	2.71	1.619	80	2.453	.016
	Erkek	47	1.89	1.402			
6.Atatürkçü düşünce sistemi daha iyi kavratılırsa Atatürkçülük konularının kavranabileceğine inanıyorum.	Kız	35	4.62	.689	80	.746	.458
	Erkek	47	4.48	.929			
7.Atatürkçülüğün felsefesini bilmeden, bu dersin öğretilmeyeceğine inanıyorum.	Kız	35	3.94	1.474	80	-	.026
	Erkek	47	4.55	.951			
8.Ön yargılardan uzak bir işleyiş olmazsa öğretmenlerin bu dersi başarı ile anlatamayacağına inanıyorum.	Kız	35	4.37	.972	80	.787	.433
	Erkek	47	4.17	1.256			
9.Atatürk İlkeleri ile İnkılâplarını ilişkilendirilerek anlatılırsa, faydalı olacağına inanıyorum.	Kız	35	4.68	.582	80	2.049	.044
	Erkek	47	4.20	1.201			
10.Atatürkçülükle ilgili konuları işlerken ders kitabının dışında başka kaynaklar kullandığım zaman öğrencilerime daha faydalı olarak anlatacağıma inanıyorum.	Kız	35	4.57	.814	80	1.039	.302
	Erkek	47	4.36	.965			
11. Atatürkçülük ile ilgili konuların belge ve bilgi kaynaklı tartışılması durumunda daha objektif işleneceğine inanıyorum.	Kız	35	4.77	.598	80	.525	.601
	Erkek	47	4.70	.586			
12.Atatürkçülük konularında kanıt kullanmanın çok faydalı olduğuna inanıyorum.	Kız	35	4.54	.816	80	.778	.439
	Erkek	47	4.38	.990			
13. Atatürkçülük konularını işleyen öğretmenin, sınıfta farklı veya zıt düşüncelerin olabileceğini düşünerek, olayları anlatmasının daha faydalı olacağını düşünüyorum.	Kız	35	4.37	1.002	80	-.795	.429
	Erkek	47	4.55	1.038			
14.Coğrafya konularına, tarih konularına göre daha fazla ilgi duyan sosyal bilgiler öğretmenlerinin, ilköğretim 8.sınıfta okutulan TC. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde istenilen performansı gösteremeyeceğine inanıyorum.	Kız	35	3.94	1.161	80	.247	.806
	Erkek	47	3.87	1.361	80		

15.İlköğretimde Atatürkçülük konularını tarih öğretmenlerinin işleminin daha faydalı olacağını düşünüyorum.	Kız	35	3.94	1.392	80	.903	.369	
	Erkek	47	3.63	1.593	80			
16.Öğretmenlerin tutumlarının öğrencilerin, Atatürkçülük konularına bakış açısını etkilediğini düşünüyorum.	Kız	35	4.77	.598	80	-.294	.769	
	Erkek	47	4.80	.537	80			
17.Atatürkçülüğün öğretiminde farklı yöntem ve teknikleri kullanabileceğime inanıyorum.	Kız	35	3.88	1.157	80	1.649	.103	
	Erkek	47	3.40	1.408	80			
18.Atatürkçülük konusunda karşılaşacağım sorunları kolaylıkla çözebileceğime inanıyorum.	Kız	35	3.91	1.039	80	1.195	.236	
	Erkek	47	3.63	1.030	80			
19.Öğretmenliğe başladığımda başka bir öğretmenin girme ihtimali varsa İnkılâp Tarihi dersine girmemeyi düşünüyorum.	Kız	35	2.05	1.136	80	-	1.075	.285
	Erkek	47	2.36	1.358	80			
20.Arkadaşlarının Atatürkçülükle ilgili sorularını ideal ölçütlerde cevaplayabiliyorum.	Kız	35	3.94	.725	80	.730	.468	
	Erkek	47	3.82	.669	80			
21.Atatürkçülük konularının öğretiminde gerekli becerilere sahip olup olmadığımı merak ediyorum.	Kız	35	4.68	.631	80	.497	.620	
	Erkek	47	4.61	.609	80			
22.Öğretmenliğe başladığımda Atatürkçülük ile ilgili konuları işlerken sıkıntı yaşandığında neler yapabileceğimi bilmiyorum.	Kız	35	2.40	1.310	80	-.234	.816	
	Erkek	47	2.46	1.299	80			
23.Atatürkçülükle ilgili konularda "Tarih Öğretmenleri" ile tartışma ortamına girmekten çekinirim.	Kız	35	2.31	1.131	80	1.445	.152	
	Erkek	47	1.97	.966	80			
24.Atatürkçülükle ilgili konularda kolaylıkla yorum yapabiliyorum.	Kız	35	4.42	.850	80	1.706	.092	
	Erkek	47	4.06	1.030	80			

Yukarıdaki önermelerin cinsiyetlere göre yapılan karşılaştırılmasında; 3 madde de kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Buna göre;

- "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine çok ilgi göstersem bile bu dersi başaramayacağıma inanıyorum" olumsuz yöndeki önermesinde kız ve erkek öğrenciler arasında ($t=2.453$, $p<.05$) anlamlı farklılık görülmüştür. Bu önermede erkeklerin ($\bar{X}=1.89$)'in kızların ($\bar{X}=2.71$) ortalama ile katılım gösterdikleri görülmektedir. Kızların "Kısmen" görüşünde olduğu görülürken, erkeklerin "Katılmıyorum" düzeyinde görüş belirttiği görülmektedir.
- "Atatürkçülüğün felsefesini bilmeden, bu dersin öğretilmeyeceğine inanıyorum" önermesine karşı kız ve erkek öğrenciler farklı düşüncelerde olduklarını belirtmişlerdir ($t=-2.275$, $p<.05$). Bu önermede erkeklerin ($\bar{X}=4.55$)'in kızların ($\bar{X}=3.94$) ortalama ile katılım gösterdikleri görülmektedir. Kızların "Katılıyorum" görüşünde olduğu görülürken, erkeklerin "Kesinlikle Katılıyorum" düzeyinde görüş belirttiği görülmektedir.
- "Atatürk İlkeleri ile İnkılâplarını ilişkilendirilerek anlatılırsam, faydalı olacağıma inanıyorum" önermesinde kız ve erkek öğrencilerin bir birlerinden farklı düşündükleri görülmektedir ($t=2.049$, $p<.05$). Bu önermede erkeklerin ($\bar{X}=4.20$)'in kızların ($\bar{X}=4.68$) ortalama ile katılım gösterdikleri görülmektedir. Bu sonuçla kızların "Kesinlikle

"Katılıyorum" görüşünde olduğu görülürken, erkeklerin "Katılıyorum" düzeyinde görüş belirttiği tespit edilmiştir. Diğer maddelerde cinsiyete göre anlamlı bir görüş ayrılığı görülmemektedir. Bu önerme maddelerinin aritmetik ortalamalarına bakıldığında birbirine çok yakın olduğu söylenebilir.

Sınıflararası Karşılaştırma Sonuçları

Tablo 3. "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi konularını tam olarak öğrenebileceğimi düşünmüyordum" maddesine yönelik varyans analizi.
(Table 3. "Atatürk Principles and Revolution History I did not think I can learn exactly issues" matter analysis results).

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	24.260	3	8.087	4.968	.003	1-2, 1-3
Gruplar içi	126.960	78	1.628			
Toplam	151.220	81				

- 1: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri,
- 2: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri,
- 3: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri,
- 4: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri.

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin anket analiz sonuçlarına göre bu maddeye yönelik görüşlerinde (**Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi konularını tam olarak öğrenebileceğimi düşünmüyordum**) anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($F_{(3-78)}=4.968, p<.05$).

Sınıflararası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre aritmetik ortalamalar; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri ($\bar{X}=2.22$), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri ($\bar{X}=3.81$), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X}=3.44$), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X}=3.03$) olarak bulunmuştur. Genel aritmetik ortalama ise (3.09)'dur. Aritmetik ortalamalarına bakıldığında 1. ve 2. sınıflarla 1. ve 3. sınıflar arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Birinci sınıf öğrencileri; "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi konularını tam olarak öğrenebileceğimi düşünmüyordum" önermesine "Katılıyorum" yönünde görüş bildirirken, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencileri "Katılmıyorum" yönünde görüş bildirmiştir.

Tablo 4. "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersini geçince bu dersten korkmamam gerektiğini anladım". maddesine yönelik varyans analizi

(Table 4. "Atatürk Principles and Revolution History lesson should not be afraid of this course when I got it" Matter Analysis Results)

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	6.805	3	2.268	3.163	.029	1-4
Gruplar içi	55.939	78	.717			
Toplam	62.744	81				

- 1: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri,
- 2: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri,
- 3: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri,
- 4: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri.

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin anket analiz sonuçlarına göre bu maddeye yönelik görüşlerinde (**Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersini geçince bu dersten korkmamam gerektiğini anladım**) anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($F_{(3-78)}=3.163, p<.05$).

Sınıflararası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre aritmetik ortalamalar; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri (\bar{X} =4.72), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri (\bar{X} =4.62), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri (\bar{X} =4.27), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri (\bar{X} =4.03) olarak bulunmuştur. Genel aritmetik ortalama ise (4.35)'dir. Aritmetik ortalamalarına bakıldığında 1. ve 4. sınıflar arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Birinci sınıf öğrencileri; "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersini geçince bu dersten korkmamam gerektiğini anladım" önermesine "Kesinlikle Katılıyorum" yönünde görüş bildirirken, dördüncü sınıf öğrencileri "Katılıyorum" yönünde görüş bildirmiştir.

Tablo 5. "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinden kalırsam derse olan ilgim azalır" maddesine yönelik varyans analizi
(Table 5. "Atatürk Principles and Revolution History class lesson that if I stay in my interest diminishes" matter analysis results)

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	82.492	3	27.497	30.982	.000	1-2, 1-3, 1-4
Gruplar içi	69.228	78	.888			
Toplam	151.720	81				

- 1: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri,
- 2: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri,
- 3: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri,
- 4: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri.

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin anket analiz sonuçlarına göre bu maddeye yönelik görüşlerinde (**Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinden kalırsam derse olan ilgim azalır**) anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($F_{(3-78)} = 30.982, p < .05$).

Sınıflararası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre aritmetik ortalamalar; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri (\bar{X} =4.27), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri (\bar{X} =2.12), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri (\bar{X} =1.83), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri (\bar{X} =1.76) olarak bulunmuştur. Genel aritmetik ortalama ise (2.40)'dir. Aritmetik ortalamalarına bakıldığında 1. ve 2. sınıflar, 1. ve 3. sınıflar ile 1 ve 4. sınıflar arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Birinci sınıf öğrencileri; "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinden kalırsam derse olan ilgim azalır" önermesine "Kesinlikle Katılıyorum" yönünde görüş bildirirken, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencileri "Katılmıyorum", dördüncü sınıf öğrencileri ise "Kesinlikle Katılmıyorum" yönünde görüş bildirmiştir.

Tablo 6. "Atatürkçülüğün felsefesini bilmeden, bu dersin öğretilmeyeceğine inanıyorum" maddesine yönelik varyans analizi
(Table 6. "Kemalism without knowing the philosophy, I believe this course can not be taught" matter analysis results)

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	36.553	3	12.184	10.997	.000	1-3, 1-4, 2-3, 2-4
Gruplar içi	86.422	78	1.108			
Toplam	122.976	81				

- 1: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri,
- 2: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri,
- 3: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri,
- 4: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin anket analiz sonuçlarına göre bu maddeye yönelik görüşlerinde (**Atatürkçülüğün felsefesini bilmeden, bu dersin öğretilmeyeceğine inanıyorum**) anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($F_{(3-78)} = 10.997$, $p < .05$).

Sınıflararası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre aritmetik ortalamalar; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 3.77$), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 3.25$), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 4.94$), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 4.76$) olarak bulunmuştur. Genel aritmetik ortalama ise (4.29)'dur. Aritmetik ortalamalarına bakıldığında 1. ve 3. sınıflar ile 1. ve 4. sınıflar arasında; 2. ve 3 sınıflar ile 2. ve 4. sınıflar arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Birinci sınıf öğrencileri; "Atatürkçülüğün felsefesini bilmeden, bu dersin öğretilmeyeceğine inanıyorum" önermesine "Katılıyorum" yönünde görüş bildirirken, ikinci sınıf öğrencileri "Kısmen", üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri "Kesinlikle Katılıyorum" yönünde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 7. "Ön yargılardan uzak bir işleyiş olmazsa öğretmenlerin bu dersi başarı ile anlatamayacağına inanıyorum" maddesine yönelik varyans analizi

(Table 7. "Without a functioning judiciary away from the front of the teachers believe that this course successfully explained" matter analysis results)

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	10.796	3	3.599	2.960	.037	3-4
Gruplar içi	94.826	78	1.216			
Toplam	105.622	81				

- 1: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri,
- 2: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri,
- 3: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri,
- 4: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin anket analiz sonuçlarına göre bu maddeye yönelik görüşlerinde (**Ön yargılardan uzak bir işleyiş olmazsa öğretmenlerin bu dersi başarı ile anlatamayacağına inanıyorum**) anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($F_{(3-78)} = 2.960$, $p < .05$).

Sınıflararası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre aritmetik ortalamalar; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 4.27$), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 4.43$), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 4.77$), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri ($\bar{X} = 3.83$) olarak bulunmuştur. Genel aritmetik ortalama ise (4.25)'dir. Aritmetik ortalamalarına bakıldığında 3. ve 4. sınıflar arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Üçüncü sınıf öğrencileri; "Ön yargılardan uzak bir işleyiş olmazsa öğretmenlerin bu dersi başarı ile anlatamayacağına inanıyorum" önermesine "Kesinlikle Katılıyorum" yönünde görüş bildirirken, dördüncü sınıf öğrencileri "Katılıyorum" yönünde görüş bildirmişlerdir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND SUGGESTIONS)

Çalışma sonucuna göre "Sosyal Bilgiler" öğretmen adaylarının, Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarının aritmetik ortalaması (3.72)'dir. Buna göre "Sosyal Bilgiler" öğretmen adaylarının, Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili öz yeterlik inançlarının yüksek olduğu görülmektedir. Bu durumda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz yeterlik düzeylerinin daha da pekiştirilmesi gerekmektedir. Çalışmada elde edilen bulgulara göre öğretmen adayları;

- Öğretmen tutumlarının, öğrencilerin Atatürkçülük konularına bakış açısını etkilediği,
- Atatürkçülük ile ilgili konuların, belge ve bilgi kaynaklı tartışılması daha etkili olacaktır,
- Atatürkçü düşünce sisteminin daha iyi kavratılması durumunda, Atatürkçülük konularının daha iyi kavranabileceği,
- Atatürkçülük konuları işlenirken; öğretmenin sınıfta farklı düşüncelerin olabileceğini düşünerek hareket etmesinin daha etkili olacaktır,
- Atatürkçülük konuları işlenirken kanıt kullanmanın daha faydalı olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca;
- Atatürk İlkeleri ile İnkılâplarını ilişkilendirilerek anlatırlarsa faydalı olacaklarına,
- Atatürkçülüğün felsefesini bilmeden, bu dersin öğretilmeyeceğine,
- Ön yargılardan uzak bir işleyiş olmazsa öğretmenlerin bu dersi başarı ile anlatamayacağına,
- Coğrafya konularına, tarih konularına göre daha fazla ilgi duyan sosyal bilgiler öğretmenlerinin, ilköğretim 8.sınıfta okutulan TC. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde istenilen performansı gösteremeyeceğine
- Atatürkçülük konusunda karşılaşacakları sorunları kolaylıkla çözebileceklerine inanmaktadırlar.

Yapılan t-testi sonucuna göre genelde cinsiyete göre büyük bir farklılık görülmediği sadece aşağıdaki maddelerde görüş farklılıklarının bulunduğu tespit edilmiştir.

- Cinsiyete göre kız öğrencilerin, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine çok ilgi gösterebilirler bile bu dersi kısmen başaramayacaklarına inandıkları, erkek öğrencilerin ise Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine çok ilgi gösterdikleri zaman bu dersi başarabileceklerini belirtmişlerdir.
- Erkek öğrenciler büyük oranda "Atatürkçülüğün felsefesini bilmeden, bu dersin öğretilmeyeceğine inanıyorum" fikrine sahip görünmektedir.
- Kız öğrenciler erkeklere oranla daha fazla katılım göstererek "Atatürk İlkeleri ve İnkılâpları ilişkilendirilerek anlatılırsa daha faydalı olunacağına inanmaktadırlar.

Sınıf düzeylerine göre yapılan karşılaştırma sonucunda genel olarak sınıf düzeylerine göre büyük bir anlamlı farklılık yoktur. Öğrenciler genelde birbirine yakın görüş belirtmişlerdir. 5 madde de anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre;

- Sosyal Bilgiler öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi konularını tam olarak öğrenebileceğini düşünürken; ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi konularını tam olarak öğrenemeyeceklerini düşündükleri görülmüştür.
- Sosyal Bilgiler öğretmenliği birinci sınıf öğrencilerinin; "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersini geçince bu dersten korkmamam gerektiğini anladım" önermesine en fazla katılımı

gösterdikleri görülmüştür. Böyle birinci sınıf öğrencilerinin dersten geçmeleri onların derse karşı olan öz yeterlik inançlarını artırdığı görülmüştür. Aşağıdaki madde ile de bu durumu destekler bir sonuç ortaya çıkmıştır.

- Sosyal Bilgiler öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri; "Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinden kalırlarsa, bu derse olan ilgilerinin azalacağını düşünmekteymişler. Ancak diğer sınıflar dersten kalsalar bile, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine olan ilgilerinin azalmayacağını belirtmişlerdir.
- Sosyal Bilgiler öğretmenliği birinci sınıf öğrencileri; "Atatürkçülüğün felsefesini bilmeden, bu dersin öğretilmeyeceğine inanıyorum" önermesine "Katılıyorum" yönünde görüş bildirirken, ikinci sınıf öğrencileri "Kısmen", üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri "Kesinlikle Katılıyorum" yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu görüşlere göre öğretmen adayları Atatürkçülüğün felsefesinin bilinmesi gerektiğine dikkat çekmektedir.
- Sosyal Bilgiler öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencileri; "Ön yargılardan uzak bir işleyiş olmazsa öğretmenlerin bu dersi başarı ile anlatamayacağına inanıyorum" önermesine en fazla katılımı göstermiştir.
Öneriler;
- Eğitim fakültelerinde Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine giren öğretim elemanlarının, öğrencilerin, olumlu yönlerini takdir etme, öz yeterlik algılarını ve inançlarını pekiştirici bir tutum sergilemeleri,
- Üniversiteye yeni başlamış sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin çeşitli yöntemlerle Atatürkçülük konuları ile ilgili öz yeterlik algıları değerlendirildikten sonra yıl içinde de öğrencilerin tutumları ve düşünceleri izlenebilmelidir.
- Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinde öz-yeterlik inançlarını güçlendirecek uygulamalar yapmalarına, sınıf içinde gerçekleştirecekleri Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili uygulamalarına ilişkin öz-değerlendirmeler yapmalarına imkân tanınması,
- Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili, derse öğrenci katılımını sağlama ve derste çeşitli yöntem ve teknikleri kullanma konusunda öz yeterlik inançların güçlendirmelidir.
- Sosyal Bilgiler öğretmenliği alanında çalışan öğretmenlerin öz-yeterlik algı ve düzeylerinin incelenmesi ve yetersizlikleri gidermeye yönelik hizmet içi eğitim çalışmalarının düzenlenmesi, önerilmektedir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Bandura, A., (1986). Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory (Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall).
2. Bandura, A., (1994). Self-efficacy. In V. S. Ramachaudran (Ed.), Encyclopedia of human behavior (Vol. 4, pp. 71-81). New York: Academic Press. (Reprinted in H. Friedman [Ed.], Encyclopedia of mental health. San Diego: Academic Press.
3. Bandura, A., (1997). Self-efficacy: The Exercise of Control (New York: Freeman).
4. Bandura, A., (2002). Self-Efficacy in Changing Societies. New York: Cambridge University Press.
5. Bıkmaz, H.F., (2004), "Sınıf Öğretmenlerinin Fen Öğretiminde Öz-yeterlik İnancı Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması",

- Milli Eğitim Dergisi, 161.
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/161/bikmaz.htm> (erişim tarihi:21.05.2009).
6. Akbaş, A. ve Çelikkaleli, Ö., (2006). "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretimi Öz-Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Öğrenim Türü ve Üniversitelerine Göre İncelenmesi", Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2-1, (98-110).
 7. Yaman, S., Koray, Ö.C. ve Altunçekiç, A., (2004). "Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik İnanç Düzeylerinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma", Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2-3, (355-366).
 8. Üredi, I. ve Üredi, L., (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Cinsiyetlerine, Buldukları Sınıflara ve Başarı Düzeylerine Göre Fen Öğretimine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının Karşılaştırılması, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 1-2
http://www.yeditepe.edu.tr/yeditepe/GetFile.aspx?aliaspath=%2FYeditepeUniverSiteSi%2Fegitim%2FEgitim+Fakultesi%2FEDU7%2Fcilt+1+Sayi+2%2Fmakale7_doc (erişim tarihi:12.03.2009).
 9. Kaya, B. ve Dönmez, C., (2008). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Üst Düzeyli Düşünme Becerilerinin Öğretimi İle İlgili Öz Yeterlik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, TSA / 12-3, (107-122).
 10. Izgar, H. ve Dilmaç, B., (2008). Yönetici Adayı Öğretmenlerin Öz Yeterlik Algıları Ve Epistemolojik İnançlarının İncelenmesi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 20, (437-446).
 11. Schunk, D.H., (1990). Goal setting and self-efficacy during self-regulated learning. Educational Psychologist, 25-1, (71-86).
 12. Alabay, E., (2006). İlköğretim Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Fen İle İlgili Öz Yeterlik İnanç Düzeylerinin İncelenmesi, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2-1. Edu:7.
www.yeditepe.edu.tr/yeditepe/GetFile.aspx?aliaspath=%2FYeditepeUniverSiteSi%2Fegitim%2FEgitim+Fakultesi%2FEDU7%2Fcilt2+sayi1%2Fmakale3_doc (Erişim tarihi:17.04.2009).
 13. Coleman, P.K. ve Karraker, K.H., (1997). Self efficacy and parenting quality findings and future applications, Developmental Review, 18, (47-85).
 14. Schunk, D.H., (1984). Enhancing self-efficacy and achievement through rewards and goals: Motivational and informational effects. Journal of Educational Research, 78, (29-34).
 15. Pajares, F., (1996). "Self-efficacy Beliefs in Academic Settings", Review of Educational Research, 66-4, (543-578).
 16. Zimmerman, B.J., (2000). Self-efficacy: An essential motive to learn. Contemporary Educational Psychology, 25, (82-91).
 17. Zimmerman, B.J., (2002). Becoming a Self-Regulated Learner: An Overview, Theory Into Practice. 41 (2), 64-71.
 18. Aydoğan, D., (2008). Akademik Erteleme Davranışının Benlik Saygısı, Durumluluk Kaygı ve Öz Yeterlilik İle Açıklanabilirliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
 19. Gülebağlan, C., (2003). Öğretmenlerin İşleri Son Ana Erteleme Eğilimlerinin, Mesleki Yeterlilik Algıları, Mesleki Deneyimleri Ve Branşları Bakımından Karşılaştırılmasına Yönelik Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

20. Morgil, İ.N., Seçken ve Yücel, A.S., (2004). Kimya Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik İnançlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, BAÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 6-1 (62-72).
21. Yılmaz, M., Köseoğlu, P., Gerçek, C. ve Soran, H., (2004) "Öğretmen Öz Yeterlik İnançları" Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi 5-58, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi58/yilmaz-koseoglu.htm> (Erişim tarihi:14.06.2009).
22. Küçükylmaz, E.A. ve Duban, N., (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretimi Öz-Yeterlik İnançlarının Artırılabilmesi İçin Alınacak Önlemlere İlişkin Görüşleri, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, II1-II, (1-23) <http://efdergi.yyu.edu.tr>. (Erişim tarihi:22.05.2009).
23. Çapa, Y., Çakıroğlu, J. ve Sarıkaya, H., (2005). Öğretmenlik Özyeterlik Ölçeği Türkçe Uyarlamasının Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Eğitim ve Bilim. 30-137, (74-81).
24. Umay, A., (http). İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programının Öğrencilerin Matematiğe Karşı Özyeterlik Algısına Etkisi http://www.fedu.metu.edu.tr/ufbmek5/b_kitabi/PDF/OgretmenYetistirme/Bildirir/t311DA.pdf (Erişim tarihi:15.06.2009).